

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ТА
СЕРЕДНІХ ВІКІВ

МИХАЙЛО ЗАН

ЗАПИТАЛЬНИКИ ТА АНКЕТИ
ДО ВИВЧЕННЯ СУЧАСНИХ ЕТНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

УЖГОРОД-2001

Запитальники та анкети до вивчення сучасних етнічних процесів / Підготував
М.П. Зан.- Ужгород: Вид-во Ужгород. у-ту, 2001.- с.

Відповідальний за випуск: д.і.н., професор Тиводар М.П.

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри історії стародавнього світу та
середніх віків 10 квітня 2001 р., протокол №

Рекомендовано до друку методичною комісією історичного факультету УжНУ
19 квітня 2001 р., протокол №

ЗМІСТ:

ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ
САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ЗАКАРПАТТЯ.....

ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ
САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ЗАКАРПАТТЯ
(угорців, росіян, румунів, циган, словаків, німців, євреїв, білорусів).....

ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ
САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ
(СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКА ДІАСПОРА).....

АНКЕТА (етносоціологічне дослідження міжетнічних відносин та етнічної
самоідентифікації серед студентів УжНУ).....

АНКЕТА (етносоціологічне дослідження особливостей родинної етнопедагогіки)

ВСТУП

Важливі зміни в етнополітичній площині на початку 90-х років ХХ ст. зумовили ряд тенденцій в соціально-політичному і духовно-культурному житті України. Ми стали свідками бурхливих процесів зростання національної свідомості та етнічної самосвідомості як українців, так етнонаціональних меншин нашої держави. Активізувались подібні процеси і в українців за межами України, зокрема східноєвропейської діаспори (українці Словаччини, Румунії, Молдавії, Польщі, Білорусії, Росії і т.д.). У кожному випадку характер перебігу етнічних процесів, етнокультурна самоідентифікація мають свої особливості.

Зауважимо, що етнічні процеси- це комплекс етнодемографічних, етносоціальних, етнополітичних та етнокультурних змін етнічних спільнот (народів-етносів) протягом їхнього існування, що проявляються в етнооб'єднавчих або етнорозмежувальних тенденціях. Сучасні етнічні процеси загалом характеризуються важливими змінами всіх перерахованих аспектів етнічних процесів. Етносоціологічні обстеження, емпіричні спостереження, аналіз статистичних матеріалів вказують на:

- факторний вплив державної незалежності України, політичного плюралізму на перебіг етнополітичних процесів;
- зміну параметрів міжетнічного контактування, етноконфесійної організації суспільства, окремі прояви міжетнічних протиріч;
- “етнічне обличчя” міграційних процесів;
- зміну соціального та етнічного самопочуття українців та етнонаціональних меншин (психологічні фактори);
- складання особливих етнокультурних пріоритетів та запитів серед етнічних та національних меншин, організацію в рамках національно-культурних товариств, складання лідерства, еліти етнонаціональних меншин;
- зовнішні та внутрішні чинники русинської “проблеми” на Закарпатті, інших країнах, соціально-політичні та економічні аспекти автономізації краю;

- прояви етнічної маргінальності (особливо серед міського населення та нащадків міжетнічних шлюбів) і т.д.

Пропоновані запитальники та анкети складені саме з метою вивчення особливостей перебігу сучасних етнічних процесів серед українців та етнонаціональних меншин України, українців за межами Української держави (східноєвропейська діаспора). Опитувачу, анкетеру пропонується перелік запитань з метою зв'язування етнокультурної самоідентифікації, стану міжетнічних відносин на сучасному етапі.

Яким чином правильно провести опитування? Головне завдання опитувача полягає в тому, щоб зібрати повні та точні дані. Для цього (після кожного запитання трьох запитальників) опитувачу вказуються можливі варіанти відповідей респондентів (опитаних), пояснення тих чи інших проблемних ситуацій в процесі опитування. Тобто, опитувачу потрібно максимально зв'язувати для себе важливість отримання чітких та точних відповідей респондентів. Крім цього, опитувачу важливо знати додаткову інформацію про опитування або респондента. Наприклад, враження респондента від опитування, особливості ментальності, етнічних стереотипів опитаних тієї чи іншої національності і т.д. Таку інформацію можна занотувати в щоденнику польового дослідження або в кінці анкети.

Як заповнюються анкети етносоціологічних досліджень? Потрібно, щоб опитуваний уважно прочитав запитання і можливі варіанти відповідей. Потім вибрати відповідь, яка є найбільш прийнятною для опитуваного і обвести номер цього варіанту (або ж вказати на власну думку). Потрібно відповісти на всі вказані запитання, без винятку. Якщо виникли труднощі у відповіді, опитувачу треба виявити причину. Також важливо зорієнтувати опитаних, що не існує правильних або неправильних відповідей. Вибраний варіант відповіді- це особиста справа опитаного, його власна точка зору. Для цього опитувачу потрібно запевнити опитаного (респондента), що він має право не вказувати свого прізвища. Тобто, опитування є анонімним; будуть враховуватись тільки загальні результати дослідження; дані будуть використовуватись виключно в наукових цілях.

Звернемо також увагу на основи загальної техніки етносоціологічного дослідження та опитування.

1. Важливо, щоб респондент почував себе з Вами зручно, міг відверто поділитись своїми думками та почуттями. Для цього потрібно вести розмову дружнім голосом та звернути увагу опитаного власною етичною поведінкою, показуючи інтерес до того, що говорить респондент, не реагуючи негативним чином на те, що сказано.
2. Будьте ввічливими. Поважайте респондента та його відповіді.
3. Будьте безсторонніми. Сприймайте відповіді як правдиві та цінні.
4. Будьте активним слухачем. Прислухайтесь до того, що хоче сказати опитуваний. Ставте нейтральні запитання (зондуйте), щоб висловлювання респондента стали для Вас зрозумілими. Серед можливих нейтральних фраз для зондування можна вживати такі: “Нам цікаво, що Ви думаєте...”, “Звичайно, немає правильних чи неправильних відповідей...”, “В цілому...”, “Ми сподіватимемось...” та ін.
5. Заохочуйте респондента до повних відповідей. Використовуйте підсилювачі, наприклад, “Зрозуміло” або “Ага”. Дивіться в очі респонденту, ствердно киваючи.
6. Залишайтеся нейтральними. Не давайте відчуття, яке Ваше ставлення до якогось з питань чи його (її) коментарів.
7. Не давайте собі втягуватися в обговорення з респондентом. Не сердіться. Залишайтеся об’єктивними.
8. Будьте підготовленими до значних коливань у тривалості опитування. Передбачайте, що деякі з опитувань будуть “легкими”, а деякі- “важкими”.
9. Підкресліть, що питання про висловлювання думки або уявлення людини не мають “правильних” чи “неправильних” відповідей. Важливим є те, як ставиться опитаний до самого запитання.
10. Зміна часу опитування. Респондент може перервати опитування через попередні домовленості, неочікувані гості і т.ін. Чітко встановіть час та місце закінчення опитування.

11. Подякуйте респондентові після опитування за те, що він (вона) щиро поділились своїм досвідом з Вами.
12. Після опитування занотуйте все незвичайне про ситуацію опитування, власні спостереження та зауваження про загальний образ респондента.

ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ ЗАКАРПАТТЯ

Пропозиція опитувачу- провести опитування:

- 1) серед осіб 30-40-ти років;
 - 2) серед осіб 50-60-ти років;
 - 3) серед осіб старших 70-ти років;
- результати заносити в окремі щоденники по вказаним віковим групам українського населення Закарпаття;
 - відзначити про особливості результатів опитування;
 - вказати на особливості трудової (соціально-професійної) зайнятості, освітній рівень опитаних.
1. Як в народі називають всіх мешканців краю, за винятком національних меншин (угорців, румунів, циган і т.д.)? Чому? Які назви були поширені у давнину?
 2. Як називають українців краю представники національних меншин- угорці, румуни, цигани і т.д., що проживають по сусідству в селах, містах? Чому? Як вони це пояснюють самим українцям?
 3. Чи роблять люди суттєву різницю (наприклад, “ми не такі як вони, ми не взагалі українці”) між українським населенням Закарпаття та жителями сусідніх Львівської, Івано-Франківської областей, іншими регіонами України (Західна, Південно-Східна Україна)? Чому?
 4. Якщо в процесі опитування серед українського населення краю виявились люди, які не можуть визначити свою етнічну належність (національність), то спробуйте визначити чому? / хто за національністю його батьки; тривале проживання в місті і т.п. /
 5. Чи пов’язує українське населення долю Закарпаття із якоюсь іншою державою, як було колись до кінця 1944 року (Угорщина, Румунія, Словаччина, Росія), а не Україною? Як люди поспіють свої переконання?

6. Як люди старші за 70 років ставились (ставляться зараз) до возз'єднання Закарпаття з Україною в червні 1945 року? Чому?
7. Як люди визначають мову, якою розмовляють? До якої із мов (російська, українська, угорська, словацька) вона ближча?
8. Яким засобам масової інформації (телебачення, радіо, газети, журнали) люди надають перевагу (російськомовним, українськомовним, угорськомовним, словацькомовним, іншим)? Як вони пояснюють свій вибір?
9. Яку мову краще сприймає населення (українську чи російську)? Чому? Якою мовою розмовляють українці із неукраїнським населенням області? Чому?
10. Якою мовою, на думку людей, проводиться церковна відправа (служба)? Чи потрібно використовувати таку мову в школі, закарпатських газетах, на телебаченні? Чому?
11. Як ставляться українці до міжнаціональних шлюбів? Чи має особливе значення національність при виборі дружини (чоловіка), друзів? Чому? Які приклади із життя це підтвердять?
12. Як впливає національність на атмосферу у робочому колективі? Які випадки можуть бути проілюстровані?
13. Чи зустрічались українці із проявами неприязного ставлення до свого етнічного походження? З боку представників яких етносів це відбувалось? Як вони реагували на такі прояви?
14. Яких представників національних меншин області (угорців, росіян, румунів, циган, словаків і т.д.) найбільше поважають чи зневажають українці? Чому? Які випадки із життя це підтверджують?
15. Які риси поведінки окремих представників національних меншин (угорці, румуни, цигани і т.д.) визначають самі українці /інтелект, хазяйновитість, слаборозвинутість, схильність до крадіжок, бізнесменська “жилка” і т.і./ ? Які випадки із життя це підтверджують?
16. Що об'єднує представників українського населення із людьми своєї національності? /мова, культура, релігія, характер, поведінка, традиції і т.і./ Чому саме надають перевагу українці краю?

**ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ
САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ЗАКАРПАТТЯ
(угорців, росіян, румунів, циган, словаків, німців, євреїв, білорусів)**

- результати заносити в окремо по вказаним національним групам, що компактно або дисперсно проживають на Закарпатті;
- відзначити про особливості результатів опитування;
- вказати на особливості трудової (соціально-професійної) зайнятості, освітній рівень опитаних.

1. Як представники національних меншин краю оцінюють умови власного розвитку (окремо в галузі- освіти, преси, соціального забезпечення, економічного становища) в умовах державної незалежності України (з початку 90-х рр.)? Чому?
2. Які умови розвитку були за часів СРСР (1939-1944 рр. в Угорщині; 1919-1939 рр. в Чехословаччині)? Чому?
3. Яка різниця умов розвитку національних культур в СРСР і сучасній Українській державі? Коли легше було відстояти права власного народу? Чим це пояснюється?
4. Чи існує проблема “ховання” справжньої національності в незалежній Україні? Чому? Яким чином ховали справжню національність в СРСР (до 1991 року)? Чому?
5. Чи орієнтуються представники національних меншин краю на виїзд на постійне місце проживання за кордон? Якщо так- в які держави? Чому? Що вирішить, на думку людей, таку проблему? Чи вірять люди у конструктивне вирішення проблеми етнічної еміграції в Україні?

6. Якою мірою люди поінформовані про діяльність національно-культурних товариств своєї національності? Яким чином товариства національних меншин допомагають представникам того чи іншого етносу?
7. Чи збираються представники національних меншин при переписі в жовтні 2001 році вказати на свою справжнє етнічне походження? Чому? Чи взагалі потрібно вказувати національність в документах? Чому?
8. Якою мовою розмовляють представники національних меншин із українцями області? Якою мірою (в яких ситуаціях) користуються державною мовою? Яку мову, на їх розсуд, краще використовувати- російську чи українську?
9. Як ставляться (позитивно/негативно) представники національних меншин до українського населення краю? Який характер поведінки, на їх думку, представляє українця (роботящість, лінощі, релігійність, освіченість, туповатість і т.п.) ?
10. Яким чином змінились відносини з українським населенням за останні 10 років? Що на це вплинуло? Що потрібно змінити?
11. Які позитивні/негативні риси у міжетнічних контактах на Закарпатті внесло соціально-економічне та політичне життя в незалежній Україні? Що потрібно змінити? До чого треба повернутись у сфері відносин між різними народами-етносами краю?
12. Як ставляться представники національних меншин до міжнаціональних шлюбів? Чи має особливе значення національність при виборі дружини (чоловіка), друзів?
13. Як впливає національність на атмосферу у робочому колективі?
14. Чи зустрічались представники національних меншин із проявами неприязного ставлення до свого етнічного походження? З боку представників яких етносів це відбувалось? Як вони реагували на такі прояви?
15. Що об'єднує представників національних меншин із людьми своєї національності? /мова, культура, релігія, характер, поведінка, традиції і т.і./ Чому саме надають перевагу представники тих чи інших етносів, що проживають на Закарпатті?

ПЛАН ЗАПИТАЛЬНИКА ПО ВИВЧЕННЮ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

Пропозиція опитувачу- провести опитування:

- 1) серед осіб 30-40-ти років;
 - 2) серед осіб 50-60-ти років;
 - 3) серед осіб старших 70-ти років;
 - результати заносити в окремі щоденники по вказаним віковим групам українського населення Румунії;
 - відзначити про особливості результатів опитування;
 - вказати на особливості трудової (соціально-професійної) зайнятості, освітній рівень, гендерні відмінності (стать) опитаних.
-
1. Як українці оцінюють умови власного етнокультурного розвитку (окремо в галузі- освіти, культури, соціального забезпечення, економічного становища) в умовах постоталітарної Румунії (з початку 90-х рр.)? Чому?
 2. Які умови етнокультурного розвитку були: а)за часів соціалізму; б)епохи Чаушеску; в)за часів другої світової війни; г)до 1939 року? Чому?
 3. Яка різниця умов розвитку національної культури в соціалістичній Румунії і сучасній Румунській державі? Коли було легше відстояти права власного народу? Чим це пояснюється?
 4. Яким чином ховали справжню національність до початку 90-х років? Чому?
 5. Чи існує проблема “ховання” справжньої національності в сучасній Румунії? Які вигоди та “дивіденди” приносить така практика ?
 6. Чи орієнтуються українці Румунії на виїзд на постійне місце проживання в Україну або за кордон в будь-яку іншу країну? Якщо так- в які держави? Чому?
 7. Якою мірою люди поінформовані про діяльність Союзу українців у Румунії? Яким чином Союз українців допомагає населенню “відчутти себе” українцем в іншій державі?

8. Чи бажають українці вказувати на свою справжнє етнічне походження в офіційних документах, записувати своїх дітей українцями? Чому? Чи взагалі потрібно вказувати національність в документах? Чому?
9. Якою мовою розмовляють українці Румунії між собою “на людях”, серед румунів? Якою мірою (в яких ситуаціях) користуються державною мовою, власне, між собою?
10. Чи варто, на їх розсуд, засвоювати рідну мову, традиції, звичаї, обряди дітям? Чому?
11. Яким чином змінились відносини українського населення із румунами та представниками національних меншин Румунії за останні 60, 40 та 10 років? Що на це вплинуло? Чи потрібно щось змінювати?
12. Як ставиться українське населення до міжнаціональних шлюбів, особливо- із румунами? Чи має особливе значення національність при виборі дружини (чоловіка), друзів?
13. Як впливає українське етнічне походження на атмосферу у робочому колективі (серед румунів та представників національних меншин)?
14. Чи зустрічались (зустрічаються) українці із проявами неприязного ставлення до свого етнічного походження? З боку представників яких етносів це відбувалось? Як вони реагували на такі прояви?
15. Що об’єднує українців, на їх розсуд, із людьми своєї національності? /мова, культура, релігія, характер, поведінка, традиції і т.і./ Чому саме надає перевагу українське населення Румунії?
16. Що об’єднує українське населення із українцями: а)Закарпаття; б)України; в)всього світу?
17. Як часто українці дивляться телепередачі, слухають радіопередачі, читають періодичні видання, книги на українській мові? Чи бажають це робити? Чому?
18. Чи орієнтується українське населення на отримання освіти в Україні, отримання спеціалізації в сфері української мови та літератури і т.і.? Чому?
19. Чи має суттєве значення для українців Румунії проведення церковного богослужіння на українській, церковнослов’янській чи румунській мові?

АНКЕТА

(етносоціологічне дослідження серед студентів УжНУ)

1. Як Ви оцінюєте відносини між представниками різних національностей, що проживають на Закарпатті ?
 1. Добре
 2. Задовільно
 3. Погано
 4. Важко відповісти.

2. Як Ви ставитесь до міжнаціональних шлюбів ?
 1. Позитивно
 2. Негативно
 3. Важко сказати
 4. Ваша думка-

3. Чи має значення національність (етнічне походження) при виборі друзів ?
 1. Так
 2. Ні
 3. Не має великого значення
 4. Ваша думка-

4. Чи доводилось Вам особисто зустрічатись із негативними проявами у ставленні до осіб інших національностей ?
 1. Часто
 2. Рідко
 3. Ніколи
 4. Не звертаю увагу

5. Чи доводилось Вам реагувати на негативні прояви по відношенню до Вашого етнічного походження ?

1. Часто
2. Рідко
3. Ніколи
4. Не звертаю уваги

6. Як Ви реагували на такі прояви ?

1. Не погоджувався
2. Не втручався
3. Погоджувався

7. Вкажіть національність своїх батьків

батько-

мати-

8. Що, на Ваш погляд, об'єднує Вас із представниками своєї національності ?

1. Традиційна культура
 2. Мова
 3. Історія
 4. Характер, поведінка
 5. Релігія
 6. Важко сказати
 7. Інше-
- / необхідне підкреслити/

9. Якою мовою розмовляєте, вважаєте рідною ?

Вкажіть-

10. Якою мовою розмовляєте в учбовому закладі, серед однокурсників ?

Вкажіть-

11. Як Ви оцінюєте відносини між представниками різних національностей, що проживають по сусідству з Вами (гуртожиток, місто, село) ?

1. Добре
2. Задовільно
3. Погано
4. Потрібні деякі зміни
5. Важко відповісти.

12. Чи задоволені Ви розвитком своєї національної культури ?

1. Так
2. Ні
3. Потрібні зміни
4. Не звертаю уваги
5. Важко сказати

13. Чи дивитесь передачі угорського телебачення ?

1. Так
2. Ні
3. Інколи

14. Чи дивитесь передачі словацького телебачення ?

1. Так
2. Ні
3. Рідко

15. Закарпаття- це:

1. Земля- батьківщина багатьох народів
2. Споконвічно українська етнічна територія, де також компактно проживають угорці, румуни, словаки, цигани та ін.
3. Батьківщина окремого русинського народу

4. Міжкордонна територія, на яку мають також право Угорщина, Словаччина, Румунія, Польща
5. Споконвічна земля росіян
6. Важко сказати
7. Не задумувався над цим
8. Інше (вказіть)-

16. Чи є у Вас бажання знайомитись із традиціями, культурою іншого народу ?

1. Так
2. Ні
3. Не має часу

17. Ваша стать ?

1. Чоловіча
2. Жіноча

18. Вкажіть Вашу національність (етнічне походження)

-

19. До якої соціально-професійної групи належать Ваші батьки ?

-

20. В якій місцевості Ви проживаєте?

1. Місто
2. Село
3. Село міського типу

21. В якому районі Ви проживаєте (якщо в місті, вкажіть назву) ?

-

АНКЕТА
(СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ)

/ Експериментально-реферативне дослідження: «Порівняльна характеристика сімейної етнопедагогіки Закарпатського регіону» /

1. Чи знаєте Ви, звідки бере початок Ваш родовід, прізвище ?

1. Так, звичайно
2. Не знаю
3. Не задумувався на цим
4. Це не має великого значення

2. Чи доводилось Вам у своєму дитинстві слухати казки, вивчати приказки, лічилки, ігри своєї національної культури ?

1. Так
2. Ні
3. В основному- казки, приказки, личилки (ігри) інших народів
4. Вже не пам'ятаю

3. Чи збираєтесь навчати своїх дітей традицій свого народу (етносу) ?

1. Так, обов'язково
2. Хотів би, але не знаю традиційну культуру свого етносу (національності)
3. Ні, це- старомодно
4. Будуть навчати дітей мої батьки
5. Принципово не буду (в епоху комп'ютера і телевізора)

4. Де Ви навчилися рахувати, алфавіт (літери)?

1. Вдома навчили батьки (до школи)
2. В дитсадку
3. В школі

5. Трудові навички у вашій сім'ї Ви перейняли від:

1. Батька
2. Матері

6. Чи доводилось Вам слухати батьківські поради щодо вибору майбутнього чоловіка (жінки) ?

1. Так
2. Ні
3. Інколи
4. Не звертаю на це увагу

7. Як би поставились Ваші батьки до Вашого одруження на представникові (представниці) іншої національності ?

1. Нормально
2. Заперечували б
3. Дуже схвально
4. Ваш варіант-

8. Чи є у Вас відчуття того, що в сім'ї Вас навчали за принципом: "А що люди скажуть" ?

1. Так, іноді мені це заважає
2. Ні
3. Я завжди дотримуюсь саме такого принципу
4. Важко сказати

9. Чи навчались Ви в дитинстві народних пісень (своїї національності) ?

1. Так
2. Ні
3. Не пам'ятаю
4. Так, але вже нічого не можу пригадати із такого репертуару

10. Які риси характеру, на Ваш погляд, виховували (виховують) у Вашій особистості батьки ?

1. Працелюбство
2. Моральні принципи

3. Любов своєї рідної землі, патріотизм
4. Вміння мислити (розумове виховання)
5. Фізична сила
6. Естетичний смак, любов до природи
7. Терплячість
8. Вміння добиватись поставлених цілей
9. Релігійність
10. Ваш варіант-

/ Необхідне підкреслити /

11. На Вашу думку (виберіть необхідний варіант):

1. Досягнення людської цивілізації в ХХІ ст. (особливо в умовах Інтернету і дистанційного навчання, всезагальної комп'ютеризації) приведуть до зникнення етнічних відмінностей між народами, зникне будь-яка потреба в народній педагогіці
2. Народне виховання і навчання залишиться до того часу, поки будуть існувати самі народи-етноси, а не якісь уніфіковані кіборги-біороботи
3. Залишиться сучасна дистанція (паритет) між загальнолюдськими принципами навчання та виховання та окремою національною психологією та педагогікою

12. Ваша стать ?

1. Чоловіча
2. Жіноча

13. Вкажіть Вашу національність (етнічне походження)

-

14. До якої соціально-професійної групи належать Ваші батьки ?

-

15. В якій місцевості Ви проживаєте?

1. Місто
2. Село
3. Село міського типу.